

† Ivan Matko.

Dne 30. nov. t. l. je ob $\frac{3}{4}$ 5. uri zjutraj izdihnil svojo blago dušo g. Ivan Matko, nadučitelj v Rajhenburgu. Pokojnik je bil rojen l. 1853. pri Mozirju v Savinski dolini. Obiskoval je najprej ljudsko šolo v Mozirju, kjer mu je bil učitelj rajnik Jamšek. Ta je pregovoril njegove starše, da so ga poslali v gimnazijo v Celje, kjer je dovršil 5 gim. razred. Potem je vstopil v učiteljsko v Mariboru. Med tem časom je prišel Jamšek za nadučitelja v Rajhenburg. Ko je Iv. Matko dokončal učiteljsko, pokliče Jamšek svojega nekdanjega učenca k sebi v Rajhenburg l. 1874. Po Jamškovi smrti l. 1893. pa prevzame vodstvo tuk. šole g. Ivan Matko. Tu je deloval v duhu Jamškovem, dokler ga ni ta zopet poklical k sebi nad zvezde.

Rajnik je bil krepak, neupogljiv značaj, sebe ni stavil nikoli v ospredje, dasi je bil velik talent. Prijazen je bil z vsakim človekom in svojim učiteljem je bil pravi oče in svetovalec. Kolegijalnosti ni nosil na jeziku — temveč jo je dejanski izpolnjal. Zato so ga pa tudi vsi srčno ljubili. Bil je tudi skrben oče sedmerim otrokom. Marsikatero zabavo se ni udeležil, mnogo dobrega ni užil, samo da bi njegovi dragi otroci dobili dobro vzgojo in izobrazbo. Kot učitelj je bil natančen in vesten ter je v teku 32 letu vzgojil veliko članov duhovščine, uradništva, učiteljstva i t. d.

Tudi za trg Rajhenburg si je tekom 32letnega službovanja pridobil dokaj zaslug. To je uvaževal tudi občinski odbor, ki ga je imenoval za častnega občana.

Kako so ga ljubili in spoštovali ljudje, je pokazal nad vse lep pogreb v soboto dne 2. dec. 1905. ob 10. uri dopoldne. Pogreba se je udeležil c. k. okr. glavar g. Julij pl. Vistarini, c. kr. okr. šol. nadzornik g. Gustav Vodušek, okolo 60 učiteljev in učiteljic, tuk. žel. uradniki, krajni šol. svet, občinski odbor, dva oo. trapista, šol. otroci z zastavo ter ogromno ljudstva. Tukajšna slavna požarna bramba je nosila rakev in delala špalir ob rakvi. Vse svetilke po trgu, koder je šel izprevod, so gorele in bile preoblečene s črno tkanino. Vencev je bilo veliko in lepih. Ob grobu je prekrasno govoril mešč. učitelj g. Jos. Brinar in pevci so zapeli dve lepi žalostinki.

Bil je mož, vzoren družinski oče, vesten, marljiv in vnet učitelj, ljubezniv prijatelj in pravi tovariš. — Ž.

Zanimivosti križem sveta.

Priobčuje Šišman Šišmanovič.

Zagrebski »Obzor« prinaša v svoji 272. številki t. l. to-le značilno:

Javno pismo.

Gospodu Nemanicu, učitelju na Hrvaškem.

Akotudi niste tako glasoviti kakor je bil pokojni vladika Strossmayer, ki je prejemal pisma iz Amerike pod naslovom »Strossmayer v Evropi«, vendar ve vsak hrvaški pismonoša, kje mora oddajati pisma, naslovljena na učitelja Nemanica. — O Vas, gospod učitelj je prišlo toliko in tako raznovrstnih pritožb od raznih odličnih oseb, da Vam moram nekatere prijaviti z namenom, da se poboljšate. Pišejo nam,

da hodite po vasi v dolgi, zamazani suknji kakor Peter Amienski, da hodi Vaša deca suha in bosa po vasi kakor sedem slabih letinj, a da Vaša žena izgleda kakor Barbara Ubrik, suha in sestradana.

Prijatelj nam piše, da pometate tamošnjemu trgovcu prodajalnico in žagate drva za hlebec kruha, ki ga da Vašim sestradanim otrokom. Vaš župnik Vas je ovadil duhovski gosposki, da ste mu pojedli vse hostije v zakristiji in da mu večkrat popijete ono vino, ki mu ostane po sv. maši v posodici. Ko Vam je prešič (poginil, ste jokali bolj, kakor da Vam je umrl Vaš kr. okr. šol. nadzornik. Vi ste prava, pravcata satira! — Tožijo Vas dalje, da ste dali drva, ki jih dobivate od občine, židu za stare ponošene hlače in poddelane črevlje, a sedaj pozimi spe Vaši otroci v šolski sobi, da ne zmrznejo in prezebajo. To ni dovoljeno kakor tudi ni postavno, da Vi nagovarjate Vaše šolske otroke, da Vam donašajo kakor nazorila grah, lečo, suhe slive i t. d. — ki jih potem kuhate doma.

Otroci, ki ostajajo radi oddaljenosti čez poldan v šoli, se pritožujejo, da morajo deliti s seboj prineseni kruh z Vašimi gladnimi otroki.

Dragi moj gospod učitelj! To ne povzdiguje Vašega stanu! Vi imate poleg Vaših šesterih otrok 400 gld. plače in prosto stanovanje letno ali 1 gld. in 10 kr. dnevno, kar popolnoma zadošča za Vas, Vašo ženo in Vaših 6 otrok.

Računajmo!

Za Vas osmero za zajtrk po 2 kr. za osebo dá 16 kr. za kosilo po 5 kr. za osebo 40 kr. za večerjo po 5 kr. za osebo 40 kr. vsak dan 20 kr. za kruh — da dnevno skupaj 1 gld. 16 kr.

Po tem računu Vam primanjkuje sicer še 6 kr., a teh 6 kr. lahko prišedite pri večerji ali kosilu. Za obleko in obuvalo morate pa tako zaslužiti privatnim potom, in to ni težko, samo treba je zdravja in malo dobre volje. Oblačiti se ni treba po modi, a tudi ni treba Vam hoditi kakor strah v prosu po svetu.

Dozdeva se nam, da Vi svojo vzvišeno službo, svoj poklic nekako persifirate, zakaj drugače bi ne prosili že tretjič službe vratarja pri visoki kr. vladi z motivacijo, da bi lažje preživljali svojo deco. — Ostanite, gospod učitelj tam, kjer ste in delujte še nadalje v šoli s tem uspehom kakor do sedaj. Poleg vsakdanji šoli obračajte svojo posebno pažnjo ponavljalni šoli, a o prostih urah se bavite tudi z analfabeti posebno z onimi, ki so prekoračili 30. leto svojega rojstva.

Ne zanemarjajte sadjarstva, ki v Vašem kraju soseben procvita; ravnotako gojite čebelarstvo, svilarstvo in mlekarstvo. Posebno Vam priporočamo z ozirom na Vaš stan, da se posvetite z vso marljivostjo sviloreji, da s tem vsaj nekoliko pomorete siromašnemu narodu, ki prinaša tako velike žrtve za prosveto. Bodite v svojem poklicu vztrpljivi in vedite, da je visoki kr. vladi pri srcu Vaš gmotni položaj in da je njena vroča želja, izpolniti vse želje učiteljstva, kakor hitro se poviša plača vsem uradnikom III. plačilnega razreda, ko se dalje uredi gmotno stanje okrajnih predstojnikov in izboljša vsaj nekoliko gmotni položaj velikih županov. —

Sprejmite i t. d.

J. Bukvič, s. r.
kr. šol. nadzornik.